

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 26. marts 2014

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 13. februar 2014 følger hermed minister for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 224 (SOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Özlem Sara Cekic (SF).

Sagsnr. 2014-1533

Spørgsmål 224:

"Vil ministeren oplyse, om det er tilladt kommuner at afvise at bevilge en borger førtidspension med den begrundelse, at hun ikke vil tage antidepressiver eller modtage elektrochok?"

Svar:

Det afgørende for, om der kan tilkendes førtidspension, er, om alle muligheder for at forbedre eller udvikle arbejdsevnen er udtømt. Efter de gældende regler forudsætter tilkendelse af førtidspension, at personens arbejdsevne er varigt nedsat i et sådant omfang, at den pågældende uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i et fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Da førtidspension er en varig forsørgelsesydelse, skal kommunen sikre sig, at alle relevante muligheder for at forbedre eller udvikle arbejdsevnen – herunder gennem eksisterende behandlingsmetoder - er afprøvet. Det indebærer, at kommunen kan stille krav om deltagelse i lægeordineret nødvendig behandling - fx med henblik på at undgå, at en lidelse udvikler sig til en kronisk tilstand. Der skal være tale om behandling, der er ordineret i overensstemmelse med gældende retningslinjer i sundhedssystemet.

Hvis der kan peges på konkrete behandlingsmuligheder, der realistiske, og uden fare for liv og førlighed kan gennemføres med henblik på at opnå en bedring af tilstanden, kan der som udgangspunkt ikke tilkendes førtidspension. Det

skyldes, at kravet til dokumentation for en varig nedsættelse af arbejdsevnen i så fald ikke er opfyldt.

De gældende regler indeholder ikke nogen nærmere definition eller afgrænsning af, hvilke behandlingstyper der kan stilles krav om, at borgeren skal modtage, men Ankestyrelsen har truffet enkelte principafgørelser, der kan belyse praksis på området.

Som eksempel kan nævnes en principafgørelse fra 2011 (10-11), hvor Ankestyrelsen vurderede, at der ved behandlingen af en førtidspensionssag ikke kunne lægges vægt på en behandlingsmulighed i form af operativt indgreb med henblik på vægttab, hvis borgeren ikke ville medvirke til operation. Der blev lagt vægt på, at der var en vis risiko for komplikationer af den ene eller anden art i forbindelse med operativt indgreb ved behandling af overvægt.

På sygedagpengeområdet har Ankestyrelsen i to principafgørelser fra marts 2012 (67-12 og 68-12) truffet afgørelse om, at der under visse betingelser kan stilles krav om behandling med lykkepiller i forbindelse med forlængelse af retten til sygedagpenge, idet behandling med antidepressiv medicin ikke udgør en væsentlig risiko for liv og førlighed.

De sidstnævnte og lignende afgørelser har givet anledning til debat i medierne og en mere generel diskussion af det rimelige i, at de gældende regler kan bruges til at påtvinge den enkelte borger en behandling - måske endda en kontroversiel behandling - som den pågældende ikke ønsker.

Spørgsmålet blev også drøftet i forbindelse med aftalen af 18. december 2013 om en reform af sygedagpengesystemet. Resultatet blev, at det indgår som et element i aftalen, at borgerne i en toårig forsøgsperiode får mulighed for at afslå lægebehandling uden ydelsesmæssige konsekvenser.

I forsøgsperioden sikres borgeren en ret til at få en second opinion fra klinisk funktion i regionen i de tilfælde, hvor manglende deltagelse i lægebehandling fører til, at kommunen overvejer at stoppe sygedagpengene eller beslutter ikke at tilkende fleksjob eller førtidspension. Hvis borgeren heller ikke ønsker at modtage en eventuel anden tilbudt behandling, får det ikke konsekvenser for ydelsen. Forsøget skal efterfølgende evalueres med henblik på en vurdering af, om ordningen skal permanentgøres.

Med den beskrevne forsøgsordning sikres det, at ingen borgere længere kan tvinges til at deltage i behandling, som de ikke ønsker. Samtidig vil forsøget sikre, at der gøres en ekstra indsats for at finde en anden behandlingsmulighed, når borgeren ikke ønsker at deltage i den tilbudte behandling. Begge dele mener jeg, er meget positivt.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at lovforslaget, der udmønter sygedagpengeaftalen og nærmere beskriver den toårige forsøgsordning, er under udarbejdelse og netop har været sendt i ekstern høring.

Lovforslaget forventes fremsat af beskæftigelsesministeren den 7. maj 2014.

Manu Sareen

/ Bent Nielsen